

Sprawozdanie z działalności Muzeum Powstań Śląskich za okres 1.01. – 31.12. 2023 r.

Święto Trzech Króli

6 stycznia 2023 r. w Święto Trzech Króli na skwerze przy kościele ewangelicko-augsburskim św. Jana Chrzciela w Świętochłowicach ustawiono szopkę bożonarodzeniową z żywymi zwierzętami. Następnie Trzej Królowie poprowadzili mieszkańców do kościoła pw. św. Piotra i Pawła, gdzie złożyli dary i pokłonili się Dzieciątku.

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holocaustu

27 stycznia 2023 r. delegacja Muzeum złożyła hołd ofiarom Holocaustu.

Upamiętnienie ofiar Obozu Zgoda

29 stycznia 2023 r. delegacja Muzeum złożyła kwiaty jako upamiętnienie ofiar Tragedii Górnośląskiej, które za bramą Obozu Zgoda straciły życie.

Ferie w Muzeum

W czasie ferii zimowych w okresie od 16 do 27 stycznia 2023 r. tradycyjnie już gościliśmy dzieci i młodzież na zajęciach tematycznych "Ferie w Muzeum". Do wyboru były zajęcia warsztatowe z różnych zakresów, obejmujące:

- wizyty w schronie bojowym nr 39 Obszaru Warownego "Śląsk"
- etnodizajnu „Tradycyjnie, ale na luzie”
- zajęcia ruchowe „Karnawał na Śląsku, w Polsce, Europie i na świecie”
- zajęcia ruchowo – logiczne „Planszówki duże i małe”.

Przekazanie Sztandaru Stowarzyszenia Krzewienia Etosu Armii Krajowej

14 lutego 2023 r. w Kościele Garnizonowym pw. św. Kazimierza Królewicza w Katowicach podczas uroczystej, koncelebrewanej Mszy Św. w intencji Umiłowanej Ojczyzny oraz Żołnierzy Armii Krajowej i innych Formacji Niepodległościowych Muzeum przekazało Stowarzyszeniu Sztandar upamiętniający wspólną walkę wielu pokoleń o niepodległy byt oraz Polski Śląsk, łączący Powstańców Śląskich, żołnierzy Armii Krajowej, wywodzących się z patriotycznych środowisk śląskich oraz współcześnie działające środowiska patronackie, kultywujące etos walk wywodzących się z Ducha etosu Powstańczego oraz Testamentu Armii Krajowej.

10. 7

Debata społeczna „Nie bądź głuchy i ślepy na przemoc”

21 kwietnia 2023 r. w Muzeum miała miejsce debata społeczna „Nie bądź głuchy i ślepy na przemoc” zorganizowana przez Komendę Miejską Policji w Świętochłowicach. Celem debaty było uświadomienie mieszkańcom skali zagrożenia przemocą domową w życiu codziennym.

Międzynarodowe Targi Turystyki, Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej

21 i 22 kwietnia 2023 r. Muzeum wzięło udział w Międzynarodowych Targach Turystyki, Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej promując tematykę Powstań Śląskich i plebiscytu.

Obchody rocznicowe III Powstania Śląskiego i Konstytucji Majowej

3 maja 2023 r. pracownicy Muzeum Powstań Śląskich wzięli udział w Mszy św. za ojczyznę w kościele pw. św. Piotra i Pawła, a następnie złożyli kwiaty pod tablicą na budynku Muzeum upamiętniającą Powstańców Śląskich. Był to pierwszy etap obchodów rocznicowych, których finalnym aktem były zdarzenia i projekty realizowane do połowy maja, z koncertem kapeli Gang Marcela, prezentującej tradycje i patriotyczne aspekty „śląskiego śpiewania”, z ważnymi odniesieniami do Powstań Śląskich i innych działań podejmowanych w walce o Polski Śląsk.

Spotkanie ze świętochłowską olimpijką

12 maja 2023 r. w Muzeum miało miejsce spotkanie ze świętochłowską olimpijską medalistką we florecie Barbarą Wysoczańską. Spotkaniu towarzyszył pokaz filatelistyczny „Floret na znaczkach pocztowych” oraz wprowadzenie do obiegu wydawnictw Poczty Polskiej.

Orkiestrowa Noc Muzeów

13 maja 2023 r. w godzinach od 18.00 do 23.00 można było zwiedzać stałą ekspozycję muzealną oraz zapoznać się z nową czasową wystawę pt. "Orkiestra Huty Florian", prezentującą instrumenty orkiestrowe najstarszej orkiestry, działającej na Ziemi Świętochłowskiej. Wystawa była eksponowana przez kilka kolejnych miesięcy. Program wydarzenia został uświetniony pieśniami powstańczymi w wykonaniu dzieci ze świętochłowskich szkół oraz koncertem kapeli Gang Marcela. Po koncercie można było posilić się powstańczą grochówką, serwowaną przez Gospodarzy uroczystości. W wymiarze edukacyjnym, popularyzując wraz z WORD Katowice, zasady bezpiecznego ruchu drogowego, dla uczestników spotkania przygotowane były dwa symulatory, propagujące wiedzę o zagrożeniach drogowych - symulator zderzenia oraz symulator dachowania. Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Katowicach był po raz kolejny sponsorem i współorganizatorem tych wydarzeń, co pozwalało zwrócić uwagę, głównie ludzi młodsze pokolenia, na znaczenie odpowiedzialnego zachowania na drodze.

Metropolitalne Święto Rodziny

W ramach XVI Metropolitalnego Święta Rodziny 21 maja 2023 r. w Muzeum Powstań Śląskich odbył się Dzień Rodzinny. Zorganizowano szereg propozycji rodzinnego spędzenia czasu. Zachęcano do wspólnej zabawy rodziców i ich dzieci. Na parkingu Muzeum można było zagrać w dawne śląskie gry, wziąć udział w konkursie plastycznym oraz sprawdzić swoją wiedzę o Powstaniach Śląskich i plebiscycie w oparciu o grę edukacyjną „Gramy w Powstania”.

Dzień Dziecka na Skałce

1 czerwca 2023 r. Muzeum włączyło się w organizowane przez Miasto Świętochłowice obchody Dnia Dziecka. Na świętochłowickiej Skałce przy pięknej pogodzie, w otoczeniu przyrody, pracownicy Muzeum zaproponowali dzieciom udział w śląskich grach i zabawach z dawnych lat. Wiele z tych gier współcześnie nie jest znanych, zabawa miała więc – oprócz przyjemności – również walor edukacyjny, jednocześnie promujący działalność Muzeum.

Klasówka powstańcza 2023

Wprowadzeniem do projektów edukacyjnych, związanych z Narodowym Dniem Powstań Śląskich oraz obchodów Roku Wojciecha Korfanteo była kolejna „Klasówka Powstańcza”. Zestaw zadań konkursowych został umieszczony na stronie konkursu 6 czerwca 2023 r. o godz. 10.00, natomiast klucz odpowiedzi został opublikowany na stronie konkursu o godz. 20.00. W tegorocznej edycji konkursu motywem przewodnim były najistotniejsze zagadnienia i wydarzenia związane z postacią Polskiego Komisarza Plebiscytowego i Dyktatora III Powstania Śląskiego, szczególnie w kontekście Powstań Śląskich, plebiscytu oraz organizacji organów władzy na Polskim Śląsku.

Ogólnopolska Giełda Pamiątek Sportowych

10 czerwca 2023 r. Muzeum wzięło udział w Ogólnopolskiej Giełdzie Pamiątek Sportowych organizowanej przez OSiR w Bytomiu. Zaprezentowaliśmy publikacje i gadżety historyczne związane ze świętochłowickim sportem.

Konferencja naukowa „Michał Grażyński i Wojciech Korfanty – przeciw i obok siebie”

14 czerwca 2023 r. w Muzeum odbyła się coroczna konferencja naukowa, która była najważniejszym projektem o charakterze edukacyjno-naukowym, poświęconym uczczeniu osoby Wojciecha Korfanteo w związku z ogłoszonym Rokiem Korfanteo w 150-lecie Jego urodzin. Obejmowała ona szereg zagadnień przedstawionych przez przedstawicieli nauki oraz edukatorów. Efekty swoich prac badawczych przedstawili:

- dr hab. Lech Krzyżanowski prof. UŚ - Spór o „rząd dusz” na polskim Górnym Śląsku

w okresie międzywojennym. Z badań nad źródłami konfliktu chadecki i obozu piłsudczykowskiego

- dr Andrzej Drogoń - Michał Grażyński i Wojciech Korfanty w systemie ustrojowym województwa śląskiego w okresie II Rzeczypospolitej
- dr Kamil Kartasiński - Tradycje Powstania Styczniowego na łamach górnośląskiej prasy chadeckiej i sanacyjnej – na przykładzie „Polski Zachodniej” i „Polonii”
- dr hab. Joanna Januszewska-Jurkiewicz prof. UŚ - Michał Grażyński – opiekun śląskich harcerzy i Przewodniczący Związku Harcerstwa Polskiego (1931-1939)
- architekt Ryszard Kopiec - Poszukiwania polskiej tożsamości w śląskiej architekturze w latach 1922-1939 jako efekt polityki Wojciecha Korfanteo i Michała Grażyńskiego.
- mgr Bartosz Szostek - Jan Kędzior – działacz społeczno-polityczny i komisarz plebiscytowy w pszczyńskim
- Piotr Pietryga – Państwo skazane na Kościół? Kościół skazany na Państwo? – wokół rozważań z katolickiej nauki społecznej Wojciecha Korfanteo na łamach dziennika „Polonia”
- dr Marcela Gruszczyk – Obraz Wojciecha Korfanteo (i Michała Grażyńskiego) z perspektywy współczesnej. Refleksje historyka współczesnym dyskursie społecznym. Refleksje historyka.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem młodzieży oraz uczestników różnych środowisk społecznych. Pokłosiem konferencji jest publikacja mająca charakter periodyku naukowego.

Udział Muzeum w festynie „Chcemy być z Wami”

16 czerwca 2023 r. Muzeum wzięło udział w festynie Środowiskowego Domu Samopomocy w Świętochłowicach poprzez umożliwienie podopiecznym udziału w śląskich grach i zabawach z dawnych lat w trakcie festynu integracyjnego „Chcemy być z Wami”.

Narodowy Dzień Powstań Śląskich

20 czerwca 2023 r. w siedzibie Muzeum odbyły się po raz drugi uroczyste obchody, państwowego święta ustanowionego jako Narodowy Dzień Powstań Śląskich, które rozpoczęto podniesieniem flagi narodowej i odśpiewaniem hymnu narodowego. Uczniowie Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II Stopnia w Katowicach zaprezentowali swoje aranżacje muzyczne utworów, nawiązujących do patriotycznego etosu walk o Polski Śląsk.

Ponadto można było wysłuchać wykładu Bartosza Szostka, autora wystawy Panteonu Górnośląskiego „Wojciech Korfanty” i zapoznać się z samą wystawą. Na zakończenie obchodów zaprezentowano premierowo film „Wojciech Korfanty – syn ziemi śląskiej”,

A . . .

zrealizowany przez Muzeum Powstań Śląskich, jako szczególny wkład w uczczenie pamięci Ojca Niepodległości w roku 150-lecia Jego urodzin.

Wydarzenie uświetniła 10. Harcerska Drużyna Żeglarska im. gen. Mariusza Zaruskiego, udostępniając dla publiki replikę wozu bojowego Korfanty na parkingu Muzeum.

Na zakończenie można było poczęstować się powstańczą grochówką.

W godzinach przedpołudniowych kwiaty pod pomnikiem Powstańców Śląskich w Katowicach, podczas uroczystego apelu organizowanego przez Wojewodę Śląskiego, złożyli m.in. przedstawiciele Muzeum Powstań Śląskich z dyrektorem Andrzejem Drogoniem.

Piknik Śląsk to wielka rzecz

24 czerwca 2023 r. Muzeum wzięło udział w organizowanym przez Śląski Urząd Wojewódzki pikniku „Śląsk to wielka rzecz”. Zaprezentowano wystawę Archiwum Państwowego w Katowicach oraz repliki broni z okresu Powstań Śląskich i inne eksponaty odnoszące się do tradycji walk o Polski Śląsk. Towarzyszyły temu przekazy historyczne oraz inicjowane dyskusje dotyczące historii Śląska, etosu i wartości wpisywanych w życie miejscowej ludności.

Powołanie Dyrektora do Zespołu Zadaniowego ds. opracowania Strategii rozwoju kultury w województwie śląskim.

30 czerwca 2023 r. Dyrektor MPŚ został powołany Zarządzeniem nr 93/23 Marszałka Województwa Śląskiego do Zespołu Zadaniowego ds. opracowania Strategii rozwoju kultury w województwie śląskim.

W tym samym czasie nastąpiło również powołanie Dyrektora MPŚ przez Marszałka Województwa Śląskiego do Rady Naukowej Programu Edukacji Regionalnej. Na tej podstawie 19 lipca 2023 r. Dyrektor uczestniczył w Konferencji „Wokół śląskiej godki”, zorganizowanej przez Instytut Językoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego.

Zajęcia wakacyjne dla dzieci

W okresie wakacji letnich Muzeum przygotowało ofertę dla dzieci - zorganizowano półkolonie, których poszczególne edycje cieszyły się pełnym poparciem, odzwierciedlanym frekwencją zmuszającą do powoływania dodatkowych grup uczestników:

- gry i zabawy - śląskie gry i zabawy z dawnych lat
- zajęcia plastyczne - życie codzienne, tradycja, kultura
- wycieczka do skansenu - zwiedzanie w Muzeum Etnograficznym
- dzień z planszówkami - gry i zabawy planszowe, zagadki logiczne, szyfry
- miejskie podchody - spacer po Świętochłowicach nawiązujący do historii miasta i Powstań Śląskich

W dni deszczowe organizowano projekcje filmów oraz zwiedzanie ekspozycji stałej Muzeum.

Wizyta BEN IPN w Warszawie

7 lipca 2023 r. gościliśmy w Muzeum Powstań Śląskich nauczycieli z wielu krajów Europy, obu Ameryk i Australii. W ramach XVII Polonijnych Spotkań z Historią Najnowszą, organizowanych przez Biuro Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie, zaprezentowano złożone problemy związane z walką o Polski Śląsk, etosem Powstań Śląskich oraz budową polskich struktur państwowych w ramach samorządowego województwa śląskiego w okresie II RP. Dla wielu było to pierwsze spotkanie z najnowszą historią Górnego Śląska. Prezesowi IPN przekazano w prezencie portret Wojciecha Korfatego.

V. runda Nice Cup

15 lipca 2023 r. Muzeum promowało samorządową jednostkę kultury w V rundzie Nice Cup - turnieju żużlowego organizowanego na Stadionie im. Pawła Waloszka. Zostały wystawione stoiska promocyjno-reklamowe ze sprzedażą gadżetów sportowych i historycznych.

Targi Turystyczne „Cudze chwalicie, swego nie znacie”

W dniach 29 – 30 lipca 2023 r. Muzeum wzięło udział w Plenerowych Targach Turystycznych w Pszczynie „Cudze chwalicie, swego nie znacie” prezentując ofertę kulturalno-edukacyjną oraz gadżety i publikacje historyczne.

Obchody rocznicowe I i II Powstania Śląskiego „Powstańcze śpiewanie”

26 sierpnia 2023 r. na placu muzealnym zorganizowano „Powstańcze śpiewanie”, dedykowane obchodom rocznicowym I i II Powstania Śląskiego. W programie zaproponowano: strefę dla dzieci i innych użytkowników dróg "Jedź z głową" oraz symulatory jazdy na jednośladach, dachowania i zderzeń - we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Katowicach, pokaz mody historycznej z lat 1930-1945 zaprezentowanej przez Stowarzyszenie Rowery Zabytkowe oraz koncert „Lata 20-te, lata 30-te” w wykonaniu Zespołu Impresja. Tradycyjnie już, jak to bywało w trakcie innych imprez organizowanych przez MPŚ, na zakończenie uczestnicy zostali poczęstowani powstańczą grochówką.

Poranki muzyczne dla seniorów

4 września 2023 r. po wakacyjnej przerwie nastąpiła inauguracja poranków muzycznych dla seniorów. Z uwagi na brak odpowiedniej sali w naszej siedzibie, Muzeum korzysta w każdy poniedziałek, przez okres całego roku, z przerwą wakacyjną, w godz. od 10.00 do 12.00 z gościnności MDK w Świętochłowicach przy ul. Harcerskiej 1. Świętochłowiccy seniorzy przy kawie i ciastku wysłuchują koncertów muzyków śląskich, wykonujących regionalne utwory, okraszane tradycyjnymi „wicami” i opowiastkami.

Nowe lekcje muzealne w ofercie MPŚ

Wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego wprowadzono do oferty edukacyjnej Muzeum nowe lekcje muzealne:

- Wyjątkowy czas na Górnym Śląsku; polsko-niemiecka walka propagandowa i plebiscyt 1921
- W śląskim byfju, czyli o kuchni śląskiej
- Na szychcie i po szychcie – tradycje górnicze na Górnym Śląsku
- Epoka podwórkowa – ulubione śląskie gry i zabawy pradiadków

Piknik z okazji otwarcia stawu Kalina

Po wielu latach oczekiwań i kilkumiesięcznych pracach, staw Kalina w Świętochłowicach został skutecznie oczyszczony, a ekologiczna bomba została rozbrojona. Z tej okazji 15 września 2023 r. zorganizowano piknik rodzinny, w którym Muzeum wzięło czynny udział, wystawiając stoisko ze sprzedażą publikacji i pamiątek związanych z miastem.

Otwarcie wystawy „Śląsk – droga do Niepodległej” w Szkole Podstawowej nr 7 im. Powstańców Śląskich w Tychach

15 września 2023 r. w Szkole Podstawowej im. Powstańców Śląskich w Tychach Dyrektor MPŚ Andrzej Drogoń dokonał uroczystego otwarcia wystawy „Śląsk – droga do Niepodległej”, wygłaszając dla młodzieży starszych klas prelekcję obrazującą drogę, jaką towarzyszyła walce o Polski Śląsk. Po wykładzie, przedstawiciele młodzieży, wraz z Dyrektorem MPŚ oraz władzami szkoły udali się w miejsce, w którym w 1919 roku zainicjowano w Paprocanach wybuch I Powstania Śląskiego. Wspólnie złożono kwiaty pod tablicą upamiętniającą tamte wydarzenia. Wystawa jako jedna z wielu, udostępniana jest nieodpłatnie innym placówkom, szkołom, instytucjom kultury, realizując misję Muzeum oraz kultywując dzieło szerzenia wiedzy, kształtując tożsamość historyczną. Wystawę można prezentować zarówno w pomieszczeniach zamkniętych, jak i w plenerze – w czasie różnych wydarzeń, obchodów, eventów itp.

Konkurs dla humanistów „Życie i czasy Wojciecha Korfantego”

15 września 2023 r. w Panteonie Górnośląskim odbył się finał konkursu dla humanistów „Życie i czasy Wojciecha Korfantego”. W skład jury konkursowego został powołany Dyrektor Muzeum Andrzej Drogoń – jako przewodniczący. Konkurs miał zasięg ogólnopolski, nagrodzona praca zostanie opublikowana w Śląskim Almanachu Powstańczym rocznik nr 9, wydawanym corocznie przez Muzeum Powstań Śląskich od otwarcia w 2014 roku.

Weekend z Korfantym w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa

17 września 2023 r. w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, Muzeum zorganizowało jednodniowe wydarzenie artystyczno-historyczne upamiętniające postać Wojciecha Korfanteo - jednego z Ojców Niepodległości, wielkiego Syna Ziemi Śląskiej.

W ramach tego projektu zorganizowano: konkurs wiedzy o Wojciechu Korfantym, gry powstańcze, zwiedzanie muzeum dedykowane dla grupy młodzieży ukraińskiej, warsztaty filmowe dla grupy osób z niepełnosprawnością intelektualną narodowości polskiej i młodzieży ukraińskiej, pokazy strojów powstańczych, umundurowania Policji Województwa Śląskiego i mody międzywojennej, pokazy rowerów i pojazdów okresu międzywojennego. Wydarzenie wpisuje się w obchody Roku Wojciecha Korfanteo ustanowionego Uchwałą Sejmu RP z dnia 22 lipca 2022 r., a także Uchwałą Sejmiku woj. śląskiego nr VI/53/8/2023 z dnia 30 stycznia 2023 r.

Obchody dziejów lotnictwa polskiego w Jaworznie

17 września 2023 r. dyrektor MPŚ Andrzej Drogoń wziął udział w uroczystych obchodach chwalebnych dziejów lotnictwa polskiego w Jaworznie organizowane przez Światowe Stowarzyszenie Lotników Polskich, wygłaszając stosowną prelekcję.

Weekend seniora z kulturą

W ramach ogólnopolskiej akcji „Weekend seniora z kulturą” Muzeum zorganizowało 28 września 2023 r. wyjazd historyczno-edukacyjny „Śladami walk o Polski Śląsk” dla grupy ok. 50 seniorów. Program obejmował: Kopiec Wyzwolenia w Piekarach Śląskich, Górę Św. Anny, zwiedzanie Muzeum Czynu Powstańczego, odwiedzenie Sanktuarium Św. Anny oraz zwiedzanie Zamku i parku w Mosznej. Dopełnieniem tego projektu było, w dniach 30 września oraz 1 października 2023 r., zaoferowanie bezpłatnego zwiedzania ekspozycji muzealnej dla seniorów z prezentacją nowego filmu, nakręconego w związku z upamiętnieniem roku Wojciecha Korfanteo.

Miejska Rada Seniorów

2 października 2023 r. w Muzeum odbyło się posiedzenie miejskich rad seniorów z miast sąsiednich, mianowicie z Chorzowa, Rudy Śląskiej, Zabrze i Katowic. Organizatorem była Rada Świętochłowska. Seniorzy spotkali się, aby debatować na temat tego, jak powinna wyglądać dobra współpraca między seniorami a samorządem oraz jakie projekty są dobre dla mieszkańców. Goście mieli również okazję wysłuchania wykładu dr. A. Drogonia o etosie śląskim w dziele walk o Polski Śląsk oraz zwiedzić ekspozycję muzealną.

A. D.

Konferencja naukowa pt. Górny Śląsk po 1922 r. Dwie drogi rozwoju

W dniach 18 – 19 października 2023 r. w Muzeum odbyła się konferencja pt. Górny Śląsk po 1922 r. Dwie drogi rozwoju.

Konferencja była współorganizowana przez Muzeum Powstań Śląskich, Panteon Górnos Śląski, Muzeum Górnos Śląskie w Ratingen/Niemcy, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Instytut Pamięci Narodowej w Katowicach.

Wykłady wygłosili:

- dr Andrzej Drogoń – Prawa samorządne jako konstytucyjna podstawa ustroju województwa śląskiego (Autonomia (?) województwa śląskiego).
- dr Guido Hitze – Prowincja górnos Śląska – rodzaj autonomii czy unitaryzacja?
- dr Lutz Budrass – Gospodarka w podzielonym regionie – porównanie
- dr hab. Zbigniew Hojka – System polityczny w województwie śląskim
- dr Guido Hitze – Stosunki polityczne w prowincji górnos Śląskiej w latach 1922-1933
- dr hab. Grzegorz Bębik – Kombatanci, a struktury władzy na podzielonym Górnym Śląsku
- dr Peter Polak-Springer – Polsko-niemiecka rywalizacja kulturalno-instytucjonalna na Górnym Śląsku
- Ryszard Kopiec – Programy ideowe w górnos Śląskiej architekturze w okresie międzywojennym
- dr Beata Piecha van Schagen – Walis c/a Perlick – Przygraniczny dyskurs etnograficzny
- dr Mirosław Węcki – Migracje transgraniczne na Górnym Śląsku po 1922 r. (casus Zabrze)
- Marcin Libor – Mały ruch graniczny na górnos Śląskim pograniczu w okresie międzywojennym w świetle prasy z epoki
- dr Andrzej Michalczyk – Periodyzacja historii Górnego Śląska. Czy zwroty w historii politycznej najlepiej odzwierciedlają historie mieszkańców regionu?
- dr Sebastian Rosenbaum - Sytuacja mniejszości narodowych na polskim i niemieckim Górnym Śląsku – próba porównania.

Część wykładów odbywała się w trybie hybrydowym, pozwalającym na bezpośrednie łączyć z tymi niemieckimi profesorami, którzy nie mogli przybyć do Świętochłowic. W tym też trybie odbywała się dyskusja w ramach poszczególnych, merytorycznych części. Konferencja miała donieść znaczenie merytoryczne, zważywszy na organizatorów, jak i prezentowaną tematykę. Przedstawiono dwa różne punkty odniesienia, oceniające przeciwstawne interesy stron walczących o pozyskanie Górnego Śląska po I wojnie światowej z perspektywy stu lat od tych wydarzeń. Charakter naukowy konferencji nadaje jej dodatkową wartość. Zgodnie z przyjętą umową, zawartą przez współorganizatorów, materiały konferencyjne zostaną opracowane i przygotowane do druku przez stronę niemiecką, a następnie przetłumaczone na język polski i opublikowane w wersji dwujęzycznej, co w sposób oczywisty wzmocni pozycję prestiżową

Muzeum Powstań Śląskich. Będzie to pierwsza publikacja tego rodzaju, powstała z inicjatywy Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach.

Część merytoryczną konferencji poprzedził występ Śląskiego Chóru Górniczego POLONIA HARMONIA z Piekar Śląskich pod kierownictwem prof. dr hab. Iwony Melson, który został gorąco przyjęty przez licznie zebranych uczestników spotkania, w tym duże grono młodzieży. Po konferencji uczestnicy i goście zwiedzali Muzeum Powstań Śląskich.

Murale historyczne w Świętochłowicach

Od 2022 roku Muzeum podjęło akcję utworzenia murali nawiązujących do Powstań Śląskich oraz historii Świętochłowic i Śląska. Działania te obejmują wykonanie malowideł na świętochłowickich budynkach, w różnych dzielnicach miasta. Stanowi to projekt zmierzający do uhonorowania i trwałego wpisania w pamięć historyczną przywódców walk o Polski Śląsk, miejscowych działaczy plebiscytowych, powstańców, działaczy narodowych oraz twórców polskiej administracji państwowej na tym terenie. Będzie to początkiem ścieżki edukacyjnej, oplatającej miasto i okolice, pozwalającej na głębsze zrozumienie skomplikowanych dziejów tych ziem, uzupełniającą stałą wystawę, prezentowaną przez Muzeum Powstań Śląskich w jego siedzibie. W oparciu o ten cykl powstanie publikacja popularno-naukowa, a także foldery promocyjne. W 2022 roku wykonano murale przedstawiające Wiktora Wiechaczka w dzielnicy Chropaczów oraz Marię Kowolową w centrum miasta. W 2023 roku natomiast wykonano 4 kolejne murale przy ul. Polnej 19, Dworcowej 5, Pl. Słowiańskim 10 i Kubiny 27. Na tych budynkach zaprezentowano postaci Wojciecha Korfantego i Michała Grażyńskiego, biskupa Teodora Kubiny, Józefa Trojoka, Karola Hawelki, Augustyna Świdra, Wiktora Polaka i Emanuela Imieli oraz grafikę Gwiazdy Górnośląskiej, odznaczenia zatwierdzonego rozkazem Ministra Spraw Wojskowych w 1925 roku "w dowód uznania zasług położonych w walkach o wieczyste prawa Śląska piastowskiego". Projekt nie jest ograniczany w czasie, nie zakłada też ograniczeń przestrzennych. W miarę pozyskiwania zgody na kolejne lokalizacje na budynkach, o ile będą one powiązane w wymiarze podmiotowym z osobami, które należy uhonorować, projekt będzie rozwijany w takim zakresie, aby w pełni przedstawić rzeczywisty wkład miejscowej ludności w dzieło budowy Polskiego Śląska.

Narodowe Święto Niepodległości

11 listopada 2023 r. obchody Narodowego Święta Niepodległości rozpoczęto udziałem w Mszy Św. za Ojczyznę, która odbyła się w kościele pw. św. Piotra i Pawła. Następnie mieszkańcy przemaszerowali ulicą Katowicką pod Muzeum Powstań Śląskich, gdzie miała miejsce część oficjalna: odśpiewano hymn narodowy, złożono wieńce okolicznościowe pod tablicą pamiątkową oraz zaprzysiężono klasy mundurowe świętochłowickiego Zespołu Szkół Ogólnokształcących.

Uczestników obdarowano planszami edukacyjnymi, obrazującymi historię godła polskiego, wywodzącego się od wizerunku orła Piastów Śląskich oraz proporcami „Tobie Polsko”. Muzeum zaprosiło mieszkańców Śląska na projekcję filmu wyprodukowanego w ramach Obchodów Roku Korfantego „Wojciech Korfanty. Syn Ziemi Śląskiej”. Dyrektor Muzeum uczestniczył w obchodach organizowanych na szczeblu wojewódzkim.

Zwiedzanie kościoła ewangelicko-augsburskiego

25 listopada 2023 r. Muzeum wspólnie z proboszczem Parafii Ewangelicko-Augsburskiej ks. Sebastianem Olenckim zorganizowało zwiedzanie wnętrza kościoła Św. Jana Chrzciela. Przedstawiono historię tego miejsca i jego rolę w procesie kształtowania chrześcijańskich tradycji tej Ziemi. Uczestnicy byli zachęceni do wsparcia remontu zabytkowej wieży kościelnej.

Udział MPŚ w Jarmarku Bożonarodzeniowym

17 grudnia 2023 r. Muzeum wzięło udział w Jarmarku Bożonarodzeniowym, który odbywał się na terenie Młodzieżowego Domu Kultury w Świętochłowicach.

Na stoisku muzealnym można było zakupić pamiątkowe gadżety.

Muzeum podejmuje szereg innych przedsięwzięć, w tym najbardziej znaczące, aktywizujące seniorów w całorocznych akcjach poprzez:

- a) w każdy poniedziałek korzystając gościnnie z pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury w Świętochłowicach organizowane są poranki muzyczne przy kawie i ciasteczkach, czasami przy śląskim kołocz;
- b) oferujemy możliwość bezpłatnego zwiedzania ekspozycji muzealnej z przewodnikiem w ramach certyfikatu „Ogólnopolskiej Karty Seniora” w każdy pierwszy czwartek miesiąca;
- c) organizujemy inne projekty, do realizacji których zapraszani są seniorzy, np. Weekend seniora z kulturą, Europejskie Dni Dziedzictwa, spotkania Rad Seniorów itp.

Pozyskiwanie grantów oraz innych form pomocy materialnej

Muzeum podejmuje na bieżąco działania mające na celu pozyskiwanie środków finansowych spoza budżetów organizatorów. Do nich należała m.in.:

- darowizna pozyskana z Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Katowicach na obchody rocznicowe I i II Powstania Śląskiego w wysokości 1.500 zł
- pozyskanie grantu z MHP w wysokości 45.000,- zł na realizację projektu „Weekend z Korfantym”
- sfinansowanie ze środków MKDNIŚ realizacji kolejnej, VIII serii Filmowej Encyklopedii Powstań Śląskich opiewającej na kwotę 50.000,- zł

Artykuły prasowe

21 czerwca 2023 r. na łamach Dziennika Zachodniego w dodatku ogólnopolskim „Uroki Południa” ukazała się oferta kulturalno-edukacyjna Muzeum Powstań Śląskich

30 czerwca 2023 r. na łamach Dziennika Zachodniego w dodatku ogólnopolskim „Letni Programator” ukazała się oferta kulturalno-edukacyjna Muzeum.

Czerwiec 2023 r. w bezpłatnym miesięczniku Nasza Gazeta Świętochłowice Chorzów - reklama wydarzenia „Muzeum na kółkach”.

14 września 2023 r. na łamach Dziennika Zachodniego zaprezentowano reklamę wydarzenia „Weekend z Korfantym”.

Nagrania :

1.08.2023 r. Polskie Radio Trójka „Muzeum Powstań Śląskich: multimedialne i interaktywne centrum edukacji” <https://trojka.polskieradio.pl/artukul/3219918,muzeum-powstan-slaskich-multimedialne-i-interaktywne-centrum-edukacji>

2.11.2023 r. Telewizja TVS „Szlagierowa Lista”

11.11.2023 r. Polskie Radio Katowice „Po naszymu, czyli po śląsku”

odcinek 42. Niepodległość <https://podcasty.radio.katowice.pl/niepodleglosc/>

Wystawy czasowe:

20.06.2022 r. – nadal Wystawa IPN Katowice „Powstania Śląskie 1919-1921”

27.07.2022 r. – 19.06.2023 r. Wystawa IPN Katowice „Bramy do Polski 1922”

13.10.2022 r. - 27.02.2023 r. Wystawa IPN Katowice „Pamiętaj, że nosisz mundur”

20.10.2022 r. – nadal „Teodor Kubina – biskup z Świętochłowic’

1.11.2022 r. – 13.01.2023 r. Wystawa czasowa „150. lecie Parafii pw. św. Augustyna w Lipinach”

20.12.2022 r. – nadal 3 plansze informacyjne plenerowe „Miejsce pamięci ZGODA 1942-1945”

28.04.2023 r. – 23.06.2023 r. Wystawa Archiwum Państwowego Katowice „Wojciech Korfanty. Współtwórca II Rzeczypospolitej”

5.05.2023 r. – 31.07.2023 r. Wystawa Panteonu Górnośląskiego Katowice „Wojciech Korfanty

12.05.2023 r. – 31.05.2023 r. Wystawa IPN Katowice „Gospodarka III Rzeszy”

12.05.2023 r. – 20.06.2023 r. Wystawa Polskiego Związku Filatelistycznego O/Chorzów „Floret na znaczkach pocztowych”

13.05.2023 r. – 31.05.2023 r. Wystawa instrumentów i akcesoriów muzycznych „Orkiestrowa Noc Muzeów”

13.05.2023 r. – nadal Wystawa fotografii Wiktorii Biegun „Powstaniec”

1.06.2023 r. – 13.09.2023 r. Wystawa własna „Bogu na chwałę, ludziom na ratunek”
przygotowana z okazji nadania sztandaru Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej
w Świętochłowicach

15.09.2023 r. – nadal Wystawa „Towarzystwo Gimnastyczne Sokół”

Publikacje wydane przez Muzeum Powstań Śląskich w 2023 roku:

1. Śląski Almanach Powstańczy – IX t.
2. Filmowa Encyklopedia Powstań Śląskich – VIII seria – wersja elektroniczna

Granty:

- Weekend z Korfantym - finansowany z programu Muzeum Historii Polski Patriotyzm Jutra
 - okres realizacji – 7.05. – 20.10.2023 r.
 - wartość projektu – 57.200 zł
 - kwota dofinansowania – 45.000 zł
- Filmowa Encyklopedia Powstań Śląskich – 8. seria
 - finansowana ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
 - zrealizowana w ramach organizacji wydarzeń kulturalnych związanych z 100. rocznicami III Powstania Śląskiego oraz powrotu części Górnego Śląska do Macierzy – 50.000 zł

Wartość projektów ogółem: 107.200 zł; wartość pozyskanych środków finansowych: 95.000 zł

Udzielenie patronatu wydarzeniom dedykowanym rocznicom Powstań Śląskich –
4 instytucjom

Udostępnienie wystaw i gier edukacyjnych

W 2023 roku Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach udostępniło nieodpłatnie szkołom, instytucjom kultury i innym placówkom:

- 25-planszową wystawę „Śląsk – droga do Niepodległej” 5 instytucjom
- edukacyjną grę planszową „Gramy w Powstania” i „Z Powstaniami Śląskimi w tle” 20 instytucjom
- grę edukacyjną „Śląski plac wczoraj i dziś” 3 instytucjom

Zwiedzający

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Muzeum Powstań Śląskich odwiedziło 10 254 osób (załącznik – szczegółowa struktura sprzedaży).

Szkolenia, doskonalenie i kursy pracowników

16.11.2023 r. „Wybrane aspekty metodologii badań prewencyjnych” J. Dziedziejko

20.11.2023 r. „E-doręczenia” S. Gajda, M. Miklaszewska

Akcja promocyjna i złożenie aplikacji do BohaterON

Ważnym projektem promocyjnym było szerokie włączenie Muzeum Powstań Śląskich w akcję popularyzującą kolejną edycję wręczenia nagród BohaterON. Dyrektor MPŚ przez kilka miesięcy, w skali całego kraju promował akcję w wersji filmowej, w edycji przeznaczonej dla mediów elektronicznych oraz w wersji plakatu. W każdym z tych mechanizmów podkreślano rolę Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, laureata dwóch nagród Złotego BohaterONa, w szerzeniu misji pozwalającej na kreowanie tożsamości historycznej. W okresie największego, wakacyjnego przemieszczania się grup młodzieży – plakaty promujące były widoczne na terenie całej Polski, od Pomorza Zachodniego po region Podbeskidzia. MPŚ nie ponosiło żadnych kosztów tej promocji, uzyskując efekt promocyjny, najszerszy w wymiarze zasięgu terytorialnego, jaki kiedykolwiek wcześniej osiągnęło.

Studia podnoszące merytoryczne kompetencje pracowników:

- Agata Mierzejewska-Mikołajczyk – E-Historia - Uniwersytet Łódzki
- Patrycja Kryczka – Turystyka i rekreacja - Uniwersytet WSB Merito
- Jaromir Dziedziejko – Podyplomowe studia muzealne – Uniwersytet Warszawski
- Alicja Pietras – Psychologia – Uniwersytet SWPS Katowice

Plansze edukacyjne, opracowane i wykonane dla upamiętnienia 150. rocznicy urodzin Wojciecha Korfatego:

1. Portret Wojciecha Korfatego, wykonany w 5 egzemplarzach z podpisami: Wojciech Korfaty 1873-1939 w hołdzie Współtwórcy Polskiego Śląska w 150. rocznicę urodzin - Muzeum Powstań Śląskich
2. Symbole polskie - Od orła Piastów Śląskich do godła Rzeczypospolitej Polskiej. Polskie korzenie Śląska.

Dla upamiętnienia Roku Wojciecha Korfanteo w 150. rocznicę urodzin Współtwórcy
Polskiego Śląska, Ojca Niepodległości – Wojciecha Korfanteo, Muzeum Powstań Śląskich w
Świętochłowicach, 20 czerwca 2023 r.

Wyprodukowano 150 numerowanych egzemplarzy, limitowanych i oznaczonych od numeru
1 do 150.

Plansze te były przekazywane osobom i podmiotom w sposób szczególny zasłużonym
dla współdziałania wraz z MPŚ w dziele upamiętniania Wojciecha Korfanteo.

A. .
DYREKTOR
Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach
Andrzej Drogoń

Struktura sprzedaży

Data i godzina	2024-01-02 10:36:09
Okres	01.01.2023 - 31.12.2023
Kasjerzy	Wszyscy
Stanowiska	Wszystkie
Typy dokumentów	PA,FV,FK,ZB,RV,KRV,KPA,KDW,RSPV,KRSPV,DW,NK,KNK
Formy płatności	gotówka, karta płatnicza, przelew, zapłacono przelewem, bezpłatne, przedpłacone, voucher, dokument magazynowy, kredyt, karta przedpłacona, karta SPV
Typ pozycji	Bilety

L.p.	Pozycja dokumentu	VAT	Sprzedaż				Zwroty				Różnica		
			Netto	Vat	Brutto	Liczba	Netto	Vat	Brutto	Liczba	Netto	Vat	Brutto
1	Audioprzewodnik (15.00)	zw	1170,00	0,00	1170,00	78	255,00	0,00	255,00	17	915,00	0,00	915,00
2	Audioprzewodnik MPSt(15.00)	zw	15,00	0,00	15,00	1	0,00	0,00	0,00	0	15,00	0,00	15,00
3	BILET BEZPŁATNY MPSt(0.00)	zw	0,00	0,00	0,00	1	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
4	Bilet bezpłatny - niedzielny (0.00)	zw	0,00	0,00	0,00	2012	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
5	Bilet bezpłatny - Noc Muzeów(0.00)	zw	0,00	0,00	0,00	802	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
6	Bilet bezpłatny - osobowy (0.00)	zw	0,00	0,00	0,00	231	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
7	Bilet bezpłatny - senioralny (0.00)	zw	0,00	0,00	0,00	29	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
8	Bilet bezpłatny - wydarzeniowy (0.00)	zw	0,00	0,00	0,00	644	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
9	Bilet edukacyjny - senioralny (30.00)	zw	1260,00	0,00	1260,00	42	0,00	0,00	0,00	0	1260,00	0,00	1260,00
10	Bilet festylny (20.00)	zw	140,00	0,00	140,00	7	0,00	0,00	0,00	0	140,00	0,00	140,00
11	Bilet grupowy (7.00)	zw	32886,00	0,00	32886,00	4698	5229,00	0,00	5229,00	747	27657,00	0,00	27657,00
12	Bilet grupowy - kolej na zniżki - 50 % (3.50)	zw	87,50	0,00	87,50	25	0,00	0,00	0,00	0	87,50	0,00	87,50
13	Bilet grupowy - opiekun(0.00)	zw	0,00	0,00	0,00	317	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
14	Bilet normalny(15.00)	zw	8040,00	0,00	8040,00	536	195,00	0,00	195,00	13	7845,00	0,00	7845,00
15	Bilet normalny - Karta Dużej Rodziny (7.50)	zw	112,50	0,00	112,50	15	0,00	0,00	0,00	0	112,50	0,00	112,50
16	Bilet normalny - kolej na zniżki - 50 % (7.50)	zw	22,50	0,00	22,50	3	0,00	0,00	0,00	0	22,50	0,00	22,50
17	Bilet NORMALNY MPSt(15.00)	zw	15,00	0,00	15,00	1	0,00	0,00	0,00	0	15,00	0,00	15,00
18	Bilet okolicznościowy - szkolny(1.00)	zw	56,00	0,00	56,00	56	28,00	0,00	28,00	28	28,00	0,00	28,00
19	Bilet okolicznościowy - szkolny(2.00)	zw	702,00	0,00	702,00	351	86,00	0,00	86,00	43	616,00	0,00	616,00
20	Bilet rodzinny (30.00)	zw	2460,00	0,00	2460,00	82	0,00	0,00	0,00	0	2460,00	0,00	2460,00
21	Bilet rodzinny - dodatkowe osoby (0.00)	zw	0,00	0,00	0,00	256	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
22	Bilet rodzinny - Karta Dużej Rodziny (15.00)	zw	135,00	0,00	135,00	9	0,00	0,00	0,00	0	135,00	0,00	135,00

23	Bilet rodzinny - kolej na zniżki - 50 % (15.00)	ZW	30,00	0,00	30,00	2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	30,00	0,00	30,00
24	Bilet ulgowy - Karta Dużej Rodziny (4.00)	ZW	56,00	0,00	56,00	14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	56,00	0,00	56,00
25	Bilet ulgowy - senioralny (8.00)	ZW	2640,00	0,00	2640,00	330	136,00	0,00	0,00	136,00	0,00	17	2504,00	0,00	2504,00
26	Bilet ulgowy - uczniowski(8.00)	ZW	5304,00	0,00	5304,00	663	1512,00	0,00	0,00	1512,00	0,00	189	3792,00	0,00	3792,00
27	Bilet urodzinowy (25.00)	ZW	775,00	0,00	775,00	31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	775,00	0,00	775,00
28	Bilet wakacyjny (15.00)	ZW	2010,00	0,00	2010,00	134	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	2010,00	0,00	2010,00
29	Lekcja muzealna (100.00)	ZW	6100,00	0,00	6100,00	61	300,00	0,00	0,00	300,00	0,00	3	5800,00	0,00	5800,00
30	Lekcja muzealna MPSt(100.00)	ZW	100,00	0,00	100,00	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	100,00	0,00	100,00
31	Usługa przewodnika (30.00)	ZW	1350,00	0,00	1350,00	45	180,00	0,00	0,00	180,00	0,00	6	1170,00	0,00	1170,00
RAZEM			65466,50	0,00	65466,50	11477	7921,00	0,00	0,00	7921,00	0,00	1063	57545,50	0,00	57545,50

10.254

